

ובחרת בחיים

גליון שבועי במשנת מרן
האור החיים הק' זיע"א

בס"ד, גליון קנ"ד, פרשת בהר תשפ"ב

שלחן שבת עם האור החיים

סמיכת נתינת הארץ להר סיני

הזכרת נתינת הארץ

ונראה לבאר שהטעם שבחרה התורה להזכיר ענין הר סיני דוקא במצות השמיטה, הוא משום שבמצוה זו הנוהגת בארץ ישראל בלבד נאמר 'כי תבואו אל הארץ אשר אני נותן לכם', ורצתה התורה לסמוך את הר סיני להזכרת נתינת הארץ לישראל, מפני שני טעמים:

קבלת הארץ רק ע"י קבלת התורה

א. שרצתה התורה לרמז בכך, שנתנת הארץ היה רק על ידי 'הר סיני', כלומר מחמת קבלת התורה בהר סיני, שרק בזכות קבלת התורה יזכו לקבל את הארץ, וכפי שנאמר בתהלים (קה מד-מה) 'ויתן להם ארצות גויים ועמל לאומים ירשו, בעבור ישמרו חוקיו ותורותיו ינצורו הללויה'.

איסור מתנת חנם לגוי

ב. עוד נראה, על פי הדין שדרשו חז"ל (ע"ז כ). ממה שנאמר (דברים ז ב) 'ולא תחנם', שאסור ליתן לגוי מתנת חנם, וקודם שקיבלו ישראל את התורה היה להם דין של גויים, נמצא שעד שלא קיבלו ישראל את התורה היה אסור ליתן להם את ארץ כנען, מדין 'לא תחנם', ורק לאחר קבלת התורה יכלו לקבל את ארץ ישראל, לכך כתבה תורה את 'הר סיני' במצות השמיטה בסמוך לנתינת הארץ, ללמד שרק לאחר 'הר סיני' שקיבלו בה את התורה יכלו לקבל את ארץ ישראל.

ולפי שני הביאורים יתיישב גם מה שהוסיפה התורה וכתבה 'אשר אני נותן לכם', ולא היה די בהזכרת ארץ ישראל לבדה, כפי שנאמר במקומות אחרים, כגון לעיל (יט כג) 'כי תבואו אל הארץ ונטעתם וגו', משום שכוונתה לומר שנתנת הארץ לבני ישראל היתה רק לאחר 'הר סיני', או מפני שקבלת הארץ תלויה בקבלת התורה, או מפני שרק לאחר קבלת התורה ויציאתם מכלל שאר בני נח, הותר לתת להם מתנת חנם.

וַיִּדְבֹר ה' אֶל מֹשֶׁה בְּהַר סִינַי לֵאמֹר. דַּבֵּר אֶל פְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי תָבֹאוּ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אָנֹכִי נֹתֵן לָכֶם וְגו' (כה א-ב).

פרשה זו עוסקת במצות השמיטה הנוהגת בכל שנה שביעית, ובפתיחתה נכתב שפרשה זו נאמרה למשה בהר סיני.

התמיהה ידועה, מדוע אמרה תורה במצוה זו שהיא נאמרה בסיני, והלא כל התורה כולה נאמרה בסיני, וכלשון הספרא והובא ברש"י, 'מה ענין שמיטה אצל הר סיני והלא כל המצוות נאמרו מסיני'. ותירוץ הספרא הוא, שבאה התורה ללמדנו בזה, בדרך הלימוד של 'דבר שהיה בכלל ויצא מן הכלל, ללמד על הכלל כולו יצא', שכשם שמצות השמיטה נאמרו כללולתיה ופרטותיה מסיני, כך כל התורה כולה נאמרו כללולתיהן ופרטותיהן בסיני.

ופירוש רש"י שהטעם שהשוותה תורה את כל המצוות למצות השמיטה בדוקא הוא מפני, שמצות השמיטה לא נכתבה כלל בחומש דברים שבו חזר משה על כל התורה בערבות מואב בשנת הארבעים לשהותם של ישראל במדבר, ועל כרחק שכל פרטי המצוה נאמרו בסיני, לכך בחרה התורה לפרש במצוה זו שנאמרה מסיני וממנה נלמד על שאר כל המצוות.

אלא שעדיין יש להבין, מדוע בחרה התורה להוציא את מצות השמיטה מן הכלל, והלא כמו כן היה אפשר לבחור מצוה אחרת שלא יאמרנה משה בערבות מואב ולא תיכתב בחומש דברים, והיא תלמד על שאר כל המצוות, וכיון שכן התמיהה 'מה ענין שמיטה דוקא אצל הר סיני' בעינה עומדת.

אור הישועות

ישועות, סיפורים ועובדות נפלאים
בזכות רבינו

יום החתונה נקבע בדיוק שנה לתפילה על הציון הק'

מדוע, אולי האווירה במקום והקדושה גרם לי להתפלל תפילה כזו אמיתית מעומק הלב שהרבה זמן לא התפללתי כך, הייתי בחור כבר לא צעיר, והתפללתי בכל כוחי שאמצא את השידוך המתאים לי. כשיצאתי מהציון הק' בדרכי חזרה לביתי, הרגשתי כי זו היתה תפילה מרוממת שעלתה היישר לכסא הכבוד.

לאחר כשנה זכיתי, ובס"ד התארסתי. קבענו תאריך לחתונה, וכשבדקתי בתאריך העברי, הופתעתי לגלות כי יום החתונה נקבע לתאריך יום ההילולא - טו' תמוז. וכך, שנה לאחר אותה תפילה מרוממת על שנינו קברו של האור החיים הקדוש זכיתי ועמדתי תחת החופה.

לימים התברר לי, שגם זוגתי היתה באותו לילה בציון הק' והתחננה לישועה, וכך בזכות רבינו האור החיים הק', נשאנו יחדיו בתאריך ט"ו בתמוז יומא דהילולא הק', זכותו יגן עלינו.

רצייתי לשתף את הקוראים בחוויה וישועה. לפני כשנה נסעתי לירושלים להתפלל בכותל המערבי.

בזמן שהמתנתי לאוטובוס בתחנה המרכזית, יצא לי לדבר עם אחד האנשים שגם עמד והמתין לאוטובוס, ותוך כדי הדברים סיפר לי שהוא בדרכו לקברו של האור החיים הקדוש, והמליץ לי וביקש שאצטרף אליו לנסיעה לקבר אור החיים הקדוש כיון שבאותו יום חל יום ההילולא שלו.

בתחילה סירבתי, בתוכנתי היה לנסוע לכותל המערבי ולא לקבר אור החיים הקדוש, אך האיש שב והפציר רבות והצביע על השאטלים שניצבו בתחנה. לאחר הפצרות ושיכנועים הסכמתי והצטרפתי איתו לנסיעה.

הגענו לציון הקדוש, והתפללתי ממש ממעמקי הלב, והיה לי הרגשה מאד מרוממת. איני יודע להסביר

ישועה בפרנסה

והנה כעבור שעה קיבלתי טלפון מחבר על הצעת עבודה טובה לאשתי שתחי', אך מאותה שיחה לא שמענו יותר ולא היתה שום התקדמות.

בערב ראש חודש חשון עליתי שוב לציונו של רבינו האור החיים הקדוש והתפללתי על אותה עבודה שהחבר הציע לי, וביקשתי שאם עבודה זו טובה לאשתי שתחי' שהענין יסתדר על הצד הטוב ביותר.

יום למחרת קיבלנו את אותה הצעת עבודה ממקום אחר בלתי צפוי, שמקורב יותר למנהל העבודה, ועוד באותו היום אשתי שתחי' הוזמנה לראיון, ולמחרת קיבלנו תשובה חיובית שהיא ההתקבלה לעבודה ברוך הוא וברוך שמו.

ראיתי ממש בחוש שמי שלומד ואפילו רק קורא בספר אור החיים הקדוש זוכה לישועה גדולה, תודה רבה לה' יתברך שעושה לנו ניסים בזכות האור החיים הקדוש.

(מתוך מקבץ ניסים)

בליל ההילולא של מרנא ורבנא האור החיים הקדוש זיע"א (טו תמוז ה'תשע"ט) זכיתי והשתתפתי בסעודת הילולא שהתקיימה באשדוד, ושם דיברו על מעלת הלימוד בספר אור החיים הקדוש, ושאפילו קריאה בעלמא גם ללא הבנה מעילה ומשפיעה על האדם, ומאז קיבלתי על עצמי בלי נדר לקרוא כל שבוע את כל הפרשה.

למחרת במשך היום זכיתי גם לעלות לציונו של האור החיים הקדוש הנמצא בהר הזיתים בירושלים, וביקשתי מהצדיק שיעתיר בתפילה לפני ה' יתברך, שאשתי שתחי' תמצא עבודה כלבבה, והבטחתי שכאשר ניוושע, אפרסם את הסייעתא דשמיא.

בחודש אלול אשתי שתחי' כבר עבדה, ובמוצאי שבת קודש פרשת בראשית אשתי קיבלה הודעה שהעסק נסגר, וציפינו לישועה, מאין יבוא עזרנו.

חזיקתי את עצמי שבזכות הלימוד בספר אור החיים הקדוש יסתדר לנו ענין הפרנסה, והתיישבתי ללמוד בספר הקדוש הזה.

בְּאוֹר הַהֵלֶכֶה

נידון הלכתי מרתק במשנת רבינו האור החיים

איסור 'גזל שינה' משום אונאה ולא משום לאו דגזל

להקיץ חבירו בשנתו משום צער, והאריך שם לדון אם מותר ואם חייב להקיצו כדי שיקיים מצוה דאורייתא או דרבנן או לאפרושי מאיסורא (ומה שדן שם בדין צער בע"ח באדם, יתבאר בע"ה בדיני נזיקין), ועוד האריך לדון אם ישן מיקרי בר דעת), וגם עובר משום ואהבת לרעך כמוך, והזכיר שם במי שעושה רעש בביתו או ברחוב בשעה שהשכנים ישנים, ונראה פשוט שה"ה הגר בקומה עליונה ועושה רעש באופן שמפריע לשכן שלמטה במנוחתו, ה"ז בכלל מצער, ופשוט שבדברים הכרחיים, וכן בדברים שגרתיים, מסתבר שאין בזה איסור, שעל דעת כן אדם דר בקומה שיש שכן מעליו שאי אפשר להיזהר בכגון אלה, וסבר וקיבל, אבל יש דברים שאפשר למנוע, כגון כשיש צורך להוציא ולהזיז מטות אפשר לעשות בשעה מוקדמת יותר, ואף על פי שזה גורם לפעמים אי נעימות, וכי מפני אי נעימות שלו מותר לגרום צער לחבירו ולהפריע למנוחתו בשעה מאוחרת, וכן רצוי שבשעות הערב לילך בבית בנעלי בית רכים. ולא להפעיל מקדחות או מכונת כביסה וכדומה, ועוד נראה שאע"פ שלכתחלה אין לחשוש רק בשעה שדרך בני אדם שוכבים, אם יודע שהשכן ישן מוקדם מהרגיל בגלל סיבה, או אפילו שינת צהרים, או אפילו סתם מנוחה יש להיזהר בכל אלו, אף על פי שאפשר שמדינא אין השכן יכול למנוע ממנו שימוש בביתו בדרך הרגילה. ובכלל יש להימנע מרעש מיותר, שלפעמים מצטער השכן בכך ומתבייש מלהגיד לו, ועיי"ש עוד באריכות.

באור החיים הק' פרשת בהר כתב שגם המרמה את חבירו בדברי שקר הוא בכלל אונאת דברים. וכתב על זה בספר פתחי חושן (חלק ה גניבה ואונאה - הערות פרק טו)

ובשו"ת מהרש"ם (ח"ב סימן רי) כתב שבכל צער שמצער את האדם עובר על לאו דאלמנה ויתום לא תענון. ומצאתי לנכון להעיר כאן על כמה דברים שנפרצו בעו"ה גם במחננו, ועוברים בשאט נפש או בשוגג בדברים שבין אדם לחבירו (מבלי שיש בהם דרא דממונא, שבע"ה נתבארו בחיבור זה, ועוד יתבארו בדיני נזיקין), וכמה דברים הבאתי מספר "הזהרו בממון חבריכם" וספר "הזהרו בכבוד חבריכם", שהאריך שם בכמה וכמה דוגמאות נוספות בדברים שבין אדם לחבירו. כבר הזכרתי מדברי הרמב"ם שבכלל אונאת דברים שלא יבהיל לחבירו, וכן אמרו בשו"ע סימן תכ סעיף לב המבעית את חבירו פטור מדיני אדם וחייב בדיני שמים (ופטור מדיני אדם משום שאין בזה מעשה, ולכן נקט שם אף על פי שחלה, שאינו חייב בריפוי אלא בדבר שיש בו מעשה כמבואר שם), כגון שצעק לו מאחוריו או שנראה לו באפילה וכיוצא בו.

בספר "הזהרו בממון חבריכם" (עמוד קנו ואילך) האריך בענין גזל שינה, ונראה פשוט שמכיון שצער גדול הוא הרי זה בכלל לא תונו (ולשון גזל אינו מדויק כ"כ בזה אבל איסור צער ודאי יש בזה, וכ"כ בשו"ת קרן לדוד או"ח סימן יח שאסור מן התורה

חידה שבועית:

מה מבאר רבינו מדוע כתיב בפסוק 'וְחַי בָּהֶם' בתוספת ו' פתרונות יש לשלוח עד יום רביעי הקרוב לכתובת מייל: p0774702681@gmail.com או לפקס: 077-4702681 על מנת להשתתף בהגרלה: 1. יש לציין כתובת מדויקת וטלפון. 2. לציין בראש הדף עבור חידון אור החיים והפרשה. 3. התשובה צריכה להיות מתוך דברי האור החיים הק' המובאים במאמר שבריש הגליון.

בין שולחי התשובות תערך הגרלה על הספר 'באור החיים'.

פרקי חיים ותולדות איש האלוקים, רבינו האור החיים ז"ע. עם איורים, תמונות ומסמכים נדירים, השובכים אור על חיי רבינו ומאורעות התקופה.

דבקים בתורת ה'אור החיים'

דבר יום ביומו

חשוון
שנת ה'תשע"ז

"חיים פולחם היום"

ליקוט נפלא מתורתו של רבינו האור החיים ז"ע
חידושים והנהגות להלכה
קטעים מותאמים לענייני של יום על פי סדר השנה
דברי הדרכה ומוסר
מעשיות מחיי והליכות רבינו אור החיים
מצוות מותרות"ג במשנת רבינו
מדור שבחי חיים

מוקד הזמנות 1800-22-55-66

להשיג בתנחומים הספרים המובחרת

שבחי חיים

שבחים שנאמרו ע"י צדיקי הדורות על רבינו אור החיים
ובמעלת לימוד מתוך ספר האור החיים הק'

אחת את הספר 'אור החיים' על התורה. אחרי שלמד בו אמר: 'אני מכיר במחבר זי"ע שלא היו לו בנים, ואת כל כח הפורה שלו הוא הניח בספרו זה.'

(עדן ציון, מב; סיפורים מקוריים, שפתי צדיקים ח)

תורתו מאירה בכל העולמות

תורתו של בעל ה"אור החיים" זורחת כשמש בצהרים ומאירה בכל העולמות, שכן רבנו ה"אור החיים" זכה והגיע להשגת עמק האמת שבאור תורתנו הקדושה. אנו נצבים מול יפעת גדלות תורתו כפי שננס נצב על גבי ענק.

(אור התורה להרה"ק רבי שלום תאומים זי"ע)

נחשב מזונו של אדם, וחובה לקנותו

מזונו של האדם, מקור חיותו ולחמו של האברך הוא הלימוד בספר 'אור החיים' הקדוש, כך היה שגור על לשונו של הרה"ק רבי שמעון נתן נטע מלעלו"ב זי"ע. לא רק זאת, היה מוסיף הרבי ואומר בשם צדיקים, מי שאין ידו משגת, צריך להקדים ולרכוש חומש עם אור החיים מאשר להקדים ולקנות טלית ותפלין, ומדוע? משום שטלית ותפלין יכול הוא לשאול מחברו, ואלו חומשים עם 'אור החיים' אינם מצויים אצל כל אחד.

(סידור תפלה לדוד - לעלו"ב)

נשאר בירושלים עבור שיוכל להשתטח על ציונו של רבנו

הרה"ק ה"מנחת אלעזר" ממונקאטש זי"ע ספר, ש"שמע מרבו הקדוש איש אלקים מרן מוה"ר יחזקאל שרגא משינאווא זי"ע, שהגיד כי בהיותו בארץ הקדש בחג הפסח ושבועות נשאר אז במכוון בירושלים עד אחר ט"ו תמוז שהוא יומא דהלולא של האור החיים הקדוש, בכדי להשתטח על ציונו בהר הזיתים.

(מסעות ירושלים, מונקאטש תרצ"א)

שומר מכל רע ומיטיב עם לומדיו וסגולה נפלאה לבנים

רגיל היה הרה"ק רבי פנחס מקוריץ זי"ע לומר כי אורו של ספר 'אור החיים' הנו כה נשגב עד כי הוא שומר ומגן על הבית בו הוא שוכן, ומאיר וזורח על כל העיר בה הוא נמצא. והוסיף עוד כי הלמוד בספר הזה מסגל לנשמה [כמו ספר הזהר הק'], לפי שנשמתו של רבנו חיים בן עטר זי"ע היתה נשמת משיח בדורו, כמו שמצינו אצל רשב"י בדורו. וכן גם היה מעשה שעבר על יד בית אחד, ואמר כי הוא מרגיש בבית זה אור גדול, וכאשר נכנס לתוכו מצא בפנה

לימוד ושינון בתורתו של האור החיים הק'

על מנת לעודד את הלימוד וההכנה בפירוש הקדוש יוצאין מכון 'לאור באור החיים' במיזם שבועי של מבחן שבועי נושא פרסים שיערך בעזרת ה' מידי מוצש"ק בשעה 22:00 בקו טלפון ייחודי מבית פון קליק.

או אך משתתפים:

מחייגים במוצ"ש לקו הטלפון: 09-3750181
מקיימים את קוד החידון: 12972 ומצטרפים לחידון.

המשתתף שיגלה את הבקיאות המרשימה ביותר יקבל ב"ה שי מיוחד.

שימו לב
למספר
החדש

הלומד בו נעשה פְּרִיָה חדשה

אברך צעיר לימים הייתי, ספר הרה"ק רבי אברהם דוד מבוטשאטש זי"ע, זכורני שהתחלתי ללמד את תורתו של ה"אור החיים" והרגשתי שהנני נהפך ונעשה לבריה חדשה, שכן קדושה עילאית אופפת את הספר הקדוש הזה.

(אמרות צדיקים - צאנז)

חייגו:
073-2951871

להאזנה לשיעורי הגאון
רבי מנחם מנדל פומרנץ שליט"א

מחברים לחיים

תורמים סטים ורואים ישועה

לפרטים: 02-8043333